

Szénvölgy-tetői földtani képződmény feltárása – NP részterület természetvédelmi kezelési tervdokumentációja

Megalapozó dokumentáció

1. Általános adatok

1.1. A tervezési terület azonosító adatai

a) Közigazgatási elhelyezkedése

Megye: *Borsod-Abaúj-Zemplén*

Település: *Varbóc*, a 052/3 hrsz-ból az

Sorszám	EOV X	EOV Y
1	345872	768821
2	345862	768826
3	345865	768858
4	345896	768907
5	345923	768931
6	345956	768928

EOV koordináták által kijelölt vonaltól északra eső 0,8105 ha kiterjedésű rész

Súlyponti EOV koordinátái: X= 768888,26 Y= 345912,85

Perkupát dél felé elhagyva, a 27-es útból nyugat felé kiágazó, Szőlősardóra vezető műútra térünk rá, s haladunk egészen Lásztanyáig. Ahol az északnyugat felől érkező kis patak keresztezi a műutat, ott dél felé, a mező és a mögötte található kis erdős domb felé vesszük az irányt. A domb déli, a Rét-patak felé néző részén találjuk a feltárást.

b) a védettségi kategóriája: **Aggteleki Nemzeti Park részterülete**

c) *Védelemre tervezett természeti terület esetében a működési területe szerint érintett nemzeti park igazgatóság: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság*

d) *Tervezési területen illetékes természetvédelmi hatóság: Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség*

e) *Tervezési területtel átfedő, európai közösségi jelentőségű, vagy nemzetközi egyezmény hatálya alá tartozó terület megnevezése és sorszáma: Aggteleki-karszt és peremterületei HUAN20001, Aggteleki-karszt HUAN10001*

1.2. A tervezési terület természetvédelmi rendeltetése

a) *A természetvédelmi oltalom alatt álló terület természetvédelmi, tájvédelmi stb. rendeltetése*

Aggteleki Nemzeti Park

13/1991. (XII. 24.) KTM rendelet az Aggtelek- Rudabánya- Szendrői hegység földtani alapszelvényeinek védetté nyilvánításáról

b) *A védetté nyilvánítási eljárás alatt álló területek esetében a tervezési terület természetvédelmi, tájvédelmi rendeltetése*

A Varbóc, Szénvölgy-tető melletti tervezési területsajátos kezelési tervvel rendelkező részterülettelé nyilvánítását a területén található földtani képződmény feltárása teszi indokolttá, amely a *Hallstatti Mészkö Formáció* egyik típus-előfordulása, szakirodalmi hivatkozási helye, egyik jól megközelíthető, bemutatásra és megőrzésre alkalmas feltárása, amelyet az üledékföldtani jellegzetességei tesznek még kiemelkedőbbé.

A tervezési területen a természetvédelem eszközeivel azt kell elérni, hogy a részterület huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját, azaz, hogy az adott földtörténeti korok eseményeinek és képződményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges földtörténeti időnek a reprezentánsa legyen.

c) *Európai közösségi és egyéb nemzetközi kijelölésből származó rendeltetés*

1.3. Ingatlan-nyilvántartási adatok

Település neve	Hrsz.	Kiterjedés	Művelési ág	Tulajdonosi csoport/kezelő
Varbóc	052/3	0,8105 ha	erdő és út	Magyar Állam/Északerdő Zrt.

1.4. A tervezési területre vonatkozó egyéb hatályos előírások

2. A tervezési terület állapotának leírása

2.1. Környezeti elemek

A tervezési terület és környezete az Aggtelek-Rudabányai-hegyvidék középtáján belül a 126 km² területű Aggteleki-hegység kistáj része, amely egy törésesekkel szabdaltn gyűrt szerkezetű sabbércvonulat. Felszínének kb. 60%-a az alacsony középhegységek háttas orográfiai domborzattípusába, 20-20%-a a középhegységi háttas, ill. a tagolt dombsági domborzattípusba sorolható. A tengerszint feletti magasság 155 és 605 m között változik. A relatív relief átlagos értéke: 130 m/km². Az átlagos vízfolyássűrűség 2,5 km/km². A kistáj karbonátos felszíneire a karsztos felszíni formakincs jellemző (pl. dolinák, víznyelők).

A kistáj kőzeteinek 50%-át különböző jól karsztosodó, középső- és felső-triász mészkövek teszik ki, a maradék 40%-ot pedig alsó-triász kőzetek (mészkö, márga, homokkő) alkotják. 10%-ot pliocén homok és kavics fed. Jellemző csapásirány az É-D és az ÉK-DNy.

A 300 m feletti területek a hűvös-mérsékelt nedves éghajlatba sorolhatók, míg a többi terület a mérsékelt hűvös-mérsékelt száraz kategóriába tartozik. Az átlagos évi napsütéses órák száma 1800. A középhőmérséklet sokévi átlaga 8,5-8,8 °C között változik. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok 31-32 °C, a minimumok -17, valamint -19 °C között változnak. Az évi csapadék átlaga 640-700 mm közötti értékeket ad. A téli időszakban átlagosan 55-65 nap hótakaróval való borítottság jellemző. Az ariditási index 1,00-1,10. Leggyakoribbak a nyugatias és északnyugatias szélirányok, amelyek átlagos sebessége 2,5-3 m/s. Az éghajlati és domborzati viszonyok az erdőgazdálkodásnak és a kevésbé hőigényes és fagyérzékeny mezőgazdasági kultúráknak valamint a turizmusnak kedveznek.

A kistáj a Bódvába siető Jósua-patak és egy-két más, kisebb vízér vízgyűjtő területéhez tartozik (pl. Vízvölgyi-patak). Árhullám a korai nyári időszakban jellemző, de a völgytalp ritkán kerül víz alá. Két kis állandó vizű tava az Aggteleki- és a Vörös-tó. A kistáj gazdag bővizű és állandó karsztforrásokban. Talajvize 4-6 m-rel van a völgytalp alatt.

A kistáj mészkövein a rendzina talaj jellemző, a pannon üledékeken agyagbemosódásos barna erdőtalaj, míg az ártereken nyers öntéstalaj fordul elő.

2.2. Élettelen természeti értékek

A tervezési terület a Rét-patak mellett található, a Szőlősardóra vezető műút bal oldalán, attól egy kissé távolabb, a patak északi oldalán, egy alacsony, erdővel fedett domb déli részén van. A kb. 8-10 m magas feltárás a felső-triász korú *Hallstatti Mészkő Formáció* egyik típusszelvénye. A formációba az uralkodóan rózsaszínű vagy vöröses, általában rétegzett vagy pados, finomkristályos mészkövet sorolják. Az Aggteleki-egységben egymás felett települő, tagozatragú informális egységeket lehet elkülöníteni, melyek megnevezésére a nagymértékben hasonló észak-alpi egységek neveit alkalmazzák. A Bódvai-egységben ezen kívül még a Lászfórási Tagozatot lehet elkülöníteni, amely itt a feltárás felső 1/5-ét alkotja.

A feltárás felső részének anyaga lejtőn történt gravitációs tömegmozgás során keletkezett mészkőbreccsa, amely azonban a késő-karni – késő-nóri mellett késő-ladin – középső-karni faunaelemeket is tartalmaz. Itt vörös kötőanyagú, világos mészkőklasztokat tartalmazó lejtőbreccsa tárul fel. A Bódvai-egység területén a felső-triászban a szinszediment tektonikai mozgások miatt, az aljzat blokkokra tagolódott, és a korábban lerakódott, részben már konszolidált üledékek litoklasztként, gravitációs tömegmozgással áthalmazódtak. Ennek a folyamatnak az üledékeit kiválóan tárja fel az itt található képződmény felső része, amely a pelágikus, áramlásokkal átjárt, oxigén dús medence-fáciesű *Hallstatti Mészkő Formáció* nem típusos kifejlődése. A feltárás alsó 4/5-én pedig világosszürke, pados mészkő tárul fel, amely már jobban hasonlít a típusos kifejlődésű Hallstatti Mészkő Formációra.

2.3. Biológiai jellemzők

A feltárás alsó szakasza áttekinthető és növényzet-mentes, legfeljebb a vastag mohapárna akadályozza a kőzet vizsgálatát. A feltárás felső része viszont növényzettel (főleg cserjék) sűrűn fedett, a fal tetején pedig már korosabb fás szárú egyedek is előfordulnak. Védett faj, vagy Natura2000 jelölő faj nem található a feltárások területén.

2.4. Táj- és kultúrtörténeti adottságok

A földtani alapszelvény fontos eleme a tájképnek. Kultúrtörténeti jelentősége nincs.

2.5. Oktatás, kutatás

A Varbóc, Lászi-forrasi út melletti földtani képződményről és közvetlen környékéről nem ismeretes komplex természetvédelmi tárgyú feldolgozás, ugyanakkor a környék geológiai viszonyait nemzedékek óta vizsgálják a földtan művelői.

Az Aggtelek-Rudabányai-hegységben a szervezett kutatást a bécsi Geológiai Intézet indította el a 19. sz. második felében, majd a századfordulótól a Magyar Királyi Földtani Intézet folytatta. Ennek eredményeként az 1930-as évekre nagy vonalakban tisztázódott, hogy a terület alapvetően gyűrt, pikkelyes szerkezetű, és döntően triász korú kőzetek építik fel.

Balogh K. és Pantó G. az 1940-1950-es években főbb vonásaikban tisztázták a hegység felépítésében döntő szerepet játszó kőzetek rétegtani helyzetét és az alpi analógiákat. A terület korábban autochtonnak vélt szerkezeti helyzetét Kozur és Mock cáfolták, míg a rétegtani ismeretek finomításában Kovács S. 1970-es évektől végzett conodonta vizsgálatai jelentettek előrelépést. A terület földtani reambulációját és 1:25 000 méretarányú földtani térképezését a MÁFI és az ELGI 1980-1985 között végezte el. A terület legteljesebb leírását jelenleg e térkép magyarázója képviseli (Szentpétery I. és Less Gy. szerk. 2006).

A *Hallstatti Mészke Formációval* Kovács és munkatársai (1988) és Kovács (in Haas 1993) foglalkozott.

2.6. Gazdálkodási jellemzők

Magán a tervezési területen mezőgazdasági területhasználat nincs. A feltárás erdőben található, ezért időszakosan az erdőgazdálkodás fejthet ki rá hatást.

A tervezési területre irányuló idegenforgalom a természeti és tájképi értékek megtekintésére, a szabadidő eltöltésére irányul, bár nincs kialakított bemutatóhely, ismeretterjesztő tábla. A helyszíntől nem messze halad el a piros turistajelzés. Fontos a szakmai turizmus is.

A tervezési területen ipari és/vagy bányászati tevékenység nem folyik.

3. Természetvédelmi kezelési célkitűzések meghatározása

3.1. Természeti, táji értékek

A fő cél a feltárásban található, országos jelentőségű földtani képződmény, az őshonos élővilág, valamint környezetük természeti állapotának fenntartása, javítása; ökoturisztikai, örökségvédelmi célú bemutathatóságának és további kutathatóságának fenntartása; a területen található esetleges egyéb természeti értékek megóvása, bemutatása. Azt kell elérni, hogy a képződményként kijelölt terület természetes hatásoktól és emberi beavatkozástól mentesen huzamos ideig betölthesse tudományos és természetvédelmi funkcióját, azaz hogy földtörténeti korok eseményeinek és képződményeinek, egyben a létrejöttükhöz szükséges földtörténeti időnek a reprezentánsaként, mint bemutatóhely oktatási, ismeretterjesztési, ökoturisztikai célokra hasznosítható legyen; biztosítható legyen a további kutatásra alkalmas, megközelíthető feltárás kialakítása.

Emellett fontos szempont a tervezési területen lévő élő természeti értékek fennmaradásának biztosítása is.

3.2. Tervezési területhez kapcsolódó tevékenységek

A tervezési területen nagyobb mértékben az emberi beavatkozások (illegális hulladéklerakás, vandalizmus, autópálya miatti forgalom), kisebb mértékben a természetes folyamatok (pl. növényzet gyökerei által kifejtett erózió, tömegmozgások) korlátozhatják az ideális célkitűzések megvalósítását.

Aktív természetvédelmi kezeléssel meg kell akadályozni minden olyan emberi tevékenységet és területhasználatot (pl. ipari, építési és kommunális tevékenységet, illegális hulladéklerakást és a feltárások illetéktelenek általi kifosztását), valamint természetes hatást és folyamatot (erózió, feltöltődés, növényzet kártétele stb.), amelyek az adott objektumok fennmaradását veszélyeztetik; amelyek megvalósulásával külső hatásra megszűnik a feltárás *természeti emlék* jellege; sérül a táji érték; csökken a további megismerés és bemutatás lehetősége; károsodnak az élő természeti értékek.

Részletes kezelési terv

4.1. Természetvédelmi stratégiák

A képződmény fennmaradását, környezete megóvását és az egyéb természetvédelmi célkitűzések elérését elősegítő tevékenységek támogatása; az azok károsítását, megsemmisítését eredményező tevékenységek tiltása.

A területhasználat és a területen folytatott gazdálkodási és egyéb emberi tevékenységek szabályozása; azok összehangolása a természetvédelmi célkitűzésekkel és a terület rendeltetésével; a képződmény károsodásának megakadályozása a kutatás, a látogathatóság és a bemutatás fenntartása érdekében.

4.2. Részletes kezelési előírások

Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Földtani, felszínalaktani természeti értékek, barlangok védelme

A tervezési terület **elsődleges értéke a földtani képződmény feltárása**, így annak kőzettani, rétegtani, szedimentológiai és őslénytani jellemzői. A tervezési területen a földtudományi értékek védelme biztosítja egyben a táji értékek védelmét is, melyek így külön beavatkozást nem igényelnek. Ezen értékek védelme elsősorban a káros emberi tevékenységekkel (illegális hulladéklerakás, vandalizmus) szembeni megóvást, másodsorban pedig a természetes, a meteorológiai, földtani folyamatok (lineáris és a növényzet által kifejtett erózió, tömegmozgások) okozta hatások mérséklését jelenti. Ennek megfelelően a területen a felszín átalakítása, vagy az azzal járó bármilyen tevékenység kizárólag a természetvédelmi célkitűzések elérése érdekében, a működési területével érintett, a természetvédelmi kezelésért felelős nemzeti park igazgatóság munkatársának felügyelete mellett végezhető.

A területen követ fejteni, a kőzetfalat vésni, faragni, festeni, alakját, méretét megváltoztatni, arra tárgyakat rögzíteni tilos. A rongálás nyomait (festés, vésés) lehetőség szerint el kell távolítani.

Élőhelyek kezelése, fenntartása

Feladat a növényzet térhódításának időnkénti megakadályozása, figyelembe véve a feltárás környezetében lévő növényzet megóvását. Fontos, hogy csak azok a lágú- vagy fás szárú növények legyenek eltávolítva a feltárásról, amelyek akadályozzák azok megtekintését vagy közvetlenül károsítják azt (pl. gyökerek feszítő ereje), de természetesen itt szigorúan figyelembe kell venni azt, hogy védettek-e az egyes fajok.

Az élőhelyek kezelése és fenntartása, a fajok védelme nem történhet a képződményekben feltárt képződmények állagának, láthatóságának kárára. Az előforduló/megtelepedő védett, vagy fokozottan védett fajok esetén mérlegelni szükséges, vajon aktív kezelés, áttelepítés, esetleg az élettelen értékekkel szembeni elsőbbségadás történjék-e. A védendő fajok termőhelyének, előfordulásának ismeretében a tanösvény át gondolt vonalvezetésével és kiépítésével megelőzhető állományaik sérülése.

Fel kell hívni a látogatók figyelmét a növények és állatok gyűjtésének tilalmára.

Táj- és kultúrtörténeti értékek

Látogatás

A tervezési terület egy, a terület földtana és fejlődéstörténete szempontjából rendkívül fontos és etalon képződményt tár fel, amely bemutatásra feltétlenül érdemes. Szabadon látogatható, így zárt, vagy korlátozottan látogatható területrészek nincsenek. Ennek megfelelően a szabadidős célú hasznosítás a természetvédelmi szabályok betartása mellett engedélyezhető. Tilos a területen technikai- és extrém sport tevékenységet folytatni, az ösvényen kerékpárral közlekedni.

Oktatás és bemutatás

A tervezési terület kezelésének fontos eleme a bemutathatóság feltételeinek biztosítása. Ennek keretében a feltárás falának felületét évente legalább egyszer fokozott óvatossággal meg kell tisztítani a kipergő és lerakódó törmeléktől. Ahol szükséges, és rontja a feltárás stabilitását, ott a feltárás falában, peremén megtelepedett növényzetet rendszeresen, körültekintő vegyszeres, vagy mechanikai kezeléssel el kell távolítani a földtani érték megfelelő láthatósága, bemutathatósága, illetve a biogén kőzetaprózódás elkerülése érdekében. Egyébként a természetes folyamatokat csak abban az esetben szükséges korlátozni, illetve törekedni hatásainak mérséklésére, ha ezzel életveszély szüntethető meg.

Kutatás, vizsgálatok

A földtani képződmények védett feltárásai rendeltetés-szerűen kutatási tevékenység színterei is lehetnek, aminek a lehetőségét a természetvédelmi jogszabályok betartásával az erre jogosultak számára differenciáltan biztosítani kell, a természetvédelmi jogszabályok betartásával.

A földtani képződmények védett feltárásaiban történő mindennemű tudományos kutatást csak szakmai közintézmények végezhetnek, amihez a természetvédelmi kezelővel történő egyeztetés, illetve adott esetben a Tvt. 38. § (1) szerinti engedély megszerzése szükséges. A kutatáshoz szükséges a tulajdonos, vagyonkezelő, használó hozzájárulása is, kivéve, ha a kutatásra pl. a Tvt. 41. § (1) szerint a természetvédelmi kezelő számára nyújtott, a védett természeti emlék, terület jobb megismerését elősegítő szolgáltatásként kerül sor. Eszközhasználat nélküli tudományos igényű megismerés, megfigyelés, dokumentálás, ezek publikálása szabadon lehetséges.

A felszín csekély mértékben, kézi eszközzel megbontó tevékenység, **felderítő gyűjtés** és **próbagyűjtés**, illetve a szűkebb és/vagy a tágabb környezetre is ható geofizikai eszközök (pl. paleomágneses mintavevő, szeizmika) használata a közintézmények számára az NPI-nél történő regisztráció, egyeztetés mellett engedélyezhető. Ilyen tevékenység a feltárás állapotában, és a természeti környezetben csak a lehető legkisebb változás előidézésével történhet úgy, hogy természeti értékekben, beleértve a növényzetet és az állatvilágot is, jelentős visszafordíthatatlan károsodást ne okozzon. A kutatás végeztével a feltárást úgy kell visszahagyni, hogy az illeszkedjen a környezetbe, és az eredeti, vagy az eredeti jellegéhez hasonló állapot helyreállítandó. A felszín gépi erővel történő jelentősebb megbontásával járó kutatás a helyszín jellege miatt még közintézmények számára is csak speciális engedélyek megszerzése után végezhető.

A kipergett, törmelékbe került kőzetdarabok eszközhasználat nélkül alkalmanként összeszedhetőek.

A kutatás publikált vagy adattárban elhelyezett eredményeit a kutatást végzőnek az igazgatóság számára hozzáférhetővé kell tennie.

Terület- és földhasználat

A területen építmény elhelyezése kizárólag az ökoturisztikai célú bemutatás és az állagmegóvás érdekében engedélyezhető abban az esetben, ha az építmény a környezet tájképi egységét károsan nem befolyásolja, állapotát nem veszélyezteti.

A területen külszíni és mélyszinti bányaművelés nem folytatható, vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el és nem üzemeltethető.

Természetvédelmi infrastruktúra

A feltárás a Szőlősardó felé vezető műút bal oldalán helyezkedik el, nem messze az országúttól, egy kis domb déli, patak felé néző oldalán. A tervezési terület közelében halad el a Szőlősardó felé vezető műút, ennek megfelelően a feltárás könnyen megközelíthető és megtalálható. Nem messze innen, ill. az országút mentén több hely is adott parkolásra. Ugyanakkor épp az út közelsége miatt lehet károsodásra számítani, pl. rongálás, hulladéklerakás.

A megközelítő útvonal mentén az illegális hulladéklerakást meg kell szüntetni, az építési- és kommunális hulladékot el kell távolítani. Sajnos a feltárás közvetlen előterében, a patak partján nagy mennyiségű kommunális hulladék található.

A feltárás csak gyalogosan közelíthető meg, ezért szükséges a biztonságos és könnyen járható, egyértelműen kijelölt ösvény kialakítása. A tervezett bemutatóhely végleges ösvényeinek kialakításakor a terület részleges lezárása szükséges, a tereprendezést követően a közlekedést érintő korlátozó előírásokra várhatóan nincs szükség. Az ösvényeket úgy kell kialakítani, hogy illeszkedjen a természetes környezethez.

Az ösvény elején tábla kihelyezésével egyértelműen jelezni kell a megközelítő útvonalat. Fel kell hívni a figyelmet a feltárás meredek falának veszélyeire, illetve arra, hogy a látogatók a kijelölt utakról ne térjenek le, a növényeket ne szedjék, az állatokat ne háborgassák.

A feltárás tövében kell elhelyezni a bemutató, ismeretterjesztő táblát, amin elsősorban a képződmény nyújtotta földtani értékeket kell ismertetni, mellette a botanikai és táji értékekre is fel kell hívni a figyelmet.

A bemutatóhely tervezett táblája rendszeres karbantartást igényel. Állagmegóvása érdekében, évente legalább egyszer szükséges a tábla állapotának ellenőrzése (esetleges festése, a szerelékek ellenőrzése, szükség esetén pótlása vagy megerősítése).

A feltárástól nem messze halad el a piros turistajelzés. A látogatók útbaigazítása érdekében arról leágazó, illetve Szőlősardó fontosabb pontjaitól (pl. templom, buszmegálló) útvonaljelzés indokolt. Itt a kerékpáros megközelíthetőségre is fel kell hívni a figyelmet! A tanösvény útjelzéseit évi rendszerességgel ellenőrizni és szükség esetén javítani, pótolni szükséges. A feltárástól nem messze halad el a piros turistajelzés.

A feltárás sziklafala igen meredek, amelyet biztonságossá kell tenni, lehetőleg a kőzet anyagának további megbontása nélkül, és egyértelműen jelezni kell. Ugyanakkor a veszélyre az ösvény kezdetén elhelyezett táblával figyelmeztetni kell!

A bemutatóhely kialakítását követően a kezelési munkák viszonylag kis ráfordítással elvégezhetőek, amelyekbe lehetőség szerint be kell vonni a helyi civil szervezeteket, iskolákat. Nekik elsősorban a rendszeres ellenőrzés, felügyelet, nyilvánosság figyelmének felkeltése terén lehet feladatuk.

Állandóan jelenlevő természetvédelmi őr biztosítása nem szükséges, de a kezelés során az ANPI részéről rendszeresen ellenőrizni kell a feltárás és a kiépített műtárgyak állapotát. Ugyanakkor a területen a helyi polgárőr szervezettel együttműködve célszerű megakadályozni a rongálásokat.

A tervezési területen ható káros természetes folyamatok (pl. bioerózió, tömegmozgások) nem jelentősek, a törmelékletők nem mozognak, aktív beavatkozást nem igényelnek.

A terület határán, a fő megközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblát kell kihelyezni, szükség szerinti mennyiségben. A táblák fenntartásáról gondoskodni kell.

Amennyiben a területen az ökoturisztikai célú bemutatást szolgáló természetvédelmi infrastruktúra kiépítését nem az igazgatóság végzi, a bemutató útvonal nyomvonalát, a természetvédelmi infrastruktúra elemeit és azok elhelyezését, arculatát, valamint a tájékoztató táblák tartalmát (különös tekintettel a helyszínen betartandó látogatási szabályokra) előzetesen egyeztetni kell az igazgatósággal.

Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Erdők kezelése

Mivel a tervezési terület közvetlen környezetében erdőgazdálkodás folyik, ezért a bemutatóhelyhez vezető ösvény környezetében és a tervezési területen az erdészeti tevékenységet korlátozni szükséges, fakivágás csak a balesetveszély elhárítása érdekében indokolt.

A tervezési területet közvetlenül érintően közelítés, fadóntás, készletezés nem végezhető.

5. A tervdokumentáció térképmellékletei:

